

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY LESZNOWOLA**

z dnia 2023 r.

**w sprawie zmiany uchwały nr 533/XLV/2021 Rady Gminy Lesznowola
z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie dla Gminy Lesznowola na lata 2022 - 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 289 ze zm.). Rada Gminy Lesznowola uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr 533/XLV/2021 Rady Gminy Lesznowola z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lesznowola na lata 2022 – 2026 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł uchwały otrzymuje brzmienie: „w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Lesznowola na lata 2022 – 2026”;
- 2) § 1 otrzymuje brzmienie : „Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Lesznowola na lata 2022 – 2026”;
- 3) Załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lesznowola.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Gminy Lesznówola

z dnia.....

GMINNY PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

D L A G M I N Y

L E S Z N O W O Ł A

n a l a t a 2 0 2 2 - 2 0 2 6

SPIS TREŚCI

Przemoc domowa - wprowadzenie.....	2
Definicja przemocy.....	2
Rodzaje przemocy.....	4
Skala przemocy z perspektywy badań ogólnopolskich	5
Uzasadnienie wprowadzenia Programu	7
Podstawy prawne opracowania Programu	8
Charakterystyka Gminy Lesznówola	9
Zasoby umożliwiające przeciwdziałanie przemocy domowej wśród mieszkańców Gminy Lesznówola.....	12
Diagnoza problemu przemocy	16
Analiza danych zastanych	16
Analiza SWOT	20
Cele, zadania i realizatorzy Programu	22
Adresaci Programu.....	28
Przewidywane efekty realizacji Programu	28
Źródła finansowania	29
Harmonogram realizacji Programu	30
Ewaluacja i monitoring Programu.....	32
Wskaźniki monitoringowe	35

PRZEMOC DOMOWA - WPROWADZENIE

DEFINICJA PRZEMOCY

Przemoc domowa jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, ze zm.), przemoc domowa to „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, lub mienia; naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną; powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę; ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej; istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”

W odniesieniu do zachowań przemocowych zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu. Pierwszą jest intencjonalność, co oznacza, że postępowanie sprawcy nie jest przypadkowe, ma charakter świadomego i zamierzonego działania. Drugim równoległym mechanizmem jest wykorzystanie przez sprawcę nierównowagi sił fizycznych, psychicznych, ekonomicznych do wymuszenia na osobie bliskiej pożądanego zachowania. Trzecia cecha to uderzenie w dobro drugiej osoby, naruszenie jej wolności osobistej i godzenie w jej podstawowe prawa. Ostatnia cecha to spowodowanie konkretnej szkody psychicznej bądź fizycznej, zadawanie bólu i cierpienia.

Osobami doznającymi przemocy domowej najczęściej są kobiety i dzieci¹. Przemoc dotyczy jednak również mężczyzn oraz osób starszych. Przemoc wobec osób starszych, definiowana jest jako pojedyncze lub powtarzające się działanie, lub brak odpowiedniego

¹<https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/50863,Przemoc-w-rodzinie.html>

działania, które występuje w jakiegokolwiek relacji, gdzie oczekuje się zaufania. Przemoc ta może przybierać różne formy, takie jak: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, seksualna, finansowa, a także formę intencjonalnego oraz nieintencjonalnego zaniedbania². Ponadto może dochodzić do innej formy przemocy, a mianowicie do dyskryminacji. Może ona przybierać formę działań świadomych lub nieświadomych. Ofiarami takich poczynań padają również osoby starsze, które ze względu na swój wiek są dyskryminowane na rynku pracy, w doborze ofert rozrywkowych i rekreacyjnych³.

Wśród osób doznających przemocy może występować wyuczona bezradność, którą określa się jako syndrom zaburzeń poznawczych, motywacyjnych i emocjonalnych powstałych na skutek doświadczania przez jednostkę sytuacji braku kontroli. Takie zjawisko prowadzi najczęściej do braku motywacji zmiany danej sytuacji, przez co praca z osobami dotkniętymi przemocą domową jest niezwykle trudna i czasochłonna⁴. Wyuczona bezradność prowadzi do pojawienia się trzech rodzajów deficytów:

- deficytu motywacyjnego polegającego na zmniejszeniu motywacji do emitowania nowych działań dowolnych, czego wskaźnikiem jest m. in. dłuższy czas latencji;
- deficytu poznawczego polegającego na zaburzeniu dostrzegania zależności pomiędzy reakcją a wzmocnieniem. Jeżeli jednostka, nawet przypadkowo, emituje zachowanie, które przynosi jej wzmocnienie, to ma trudności w dostrzeżeniu związku pomiędzy emitowanym zachowaniem a wzmocnieniem;
- deficytu emocjonalnego, czyli pojawienie się lęku, uczuć związanych z przygnębieniem i depresją⁵.

Osoby doznające przemocy nierzadko charakteryzuje niskie poczucie własnej wartości oraz poczucie winy i wstydu, co jest efektem poniżania, upokarzania i ciągłego krytykowania. To wszystko powoduje, że osoby te nabierają przekonania, iż są bez wartości, tracą dla siebie szacunek, wiarę we własne możliwości oraz zanika u nich poczucie bezpieczeństwa i zaufanie do siebie samego. Mają skrajnie niską samoocenę,

² A. Staręga, Przemoc wobec osób starszych. Czasopismo Niebieska linia, Instytut Psychologii i Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Przemoc, 2003.

³ E. Sygit, R. Ossowski, Przemoc wobec osób starszych ze względu na ich wiek, płeć i wykształcenie, Gerontologia Polska, tom 16, nr 3, 163-168.

⁴ M. Kofta, G. Sędek, Wyuczona bezradność. Podejście informacyjne, [w:] M. Kof - t a, Psychologia aktywności: zaangażowanie, sprawstwo, bezradność, Wydawnictwo Nakom, Poznań, 1993.

⁵ T. Jarmakowski, Styl atrybucji, poczucie kontroli i płeć a podatność na powstawanie syndromu wyuczonej bezradności, FOLIA PSYCHOLOGICA 13, 2009, s. 55-73.

czują złość i urazę, nie widzą też możliwości wyjścia z takiej sytuacji. Dopatrują się winy w sobie, a świat postrzegają jako wrogi i niepojęty.

Przemoc domowa dotyczy również rodzin, w których występują uzależnienia. Uzależnienie przynajmniej jednego członka rodziny ma niekorzystny wpływ na funkcjonowanie pozostałych jej członków. Wynika to między innymi z atmosfery panującej w domu, a także zaburzonych relacji między członkami rodziny z problemem alkoholowym. Stan chronicznego napięcia i stresu wpływa destrukcyjnie nie tylko na funkcjonowanie w życiu codziennym osób dorosłych, ale stanowi zagrożenie dla prawidłowego rozwoju dziecka. Trwanie w ciągłej niepewności, nieprzewidywalność wydarzeń wywołuje u niego poczucie braku stabilności oraz bezpieczeństwa.

RODZAJE PRZEMOCY

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

- 1. Fizyczna** - jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być przeróżne, np. złamania, siniaki, poparzenia, rany cięte itp. Powodowana jest poprzez np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.
- 2. Psychiczna** - przemoc psychiczna oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie).
- 3. Seksualna** - jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.

4. **Ekonomiczna** - opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę. Podporządkowanie materialne partnerki bądź innych osób w rodzinie sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku sprawcy albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.
5. **Zaniedbanie** - nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia⁶.

W obecnych czasach coraz częstszym zjawiskiem jest rozwód rodziców. Może on być przyczyną przemocy domowej, w której pokrzywdzonymi osobami są także dzieci. Rozwód poważnie zaburza funkcjonowanie rodziny i w dużym stopniu oddziałuje na osobowość dziecka. Jeśli podczas rozwodu rodzice znajdują się w głębokim konflikcie, dochodzi do napięć emocjonalnych, kłótni, manipulacji oraz dezorganizacji życia rodzinnego. Dziecko będące świadkiem trudnych scen, odczuwa ciągły stres, lęk i niepewność. W rodzinach tych niejednokrotnie dochodzi do przemocy psychicznej, której pośrednio doznają właśnie dzieci.

SKALA PRZEMOCY Z PERSPEKTYWY BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy domowej dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Warto przy tym pamiętać, że jest to bardzo wrażliwy temat i ludzie nierzadko boją się lub wstydzą przyznać, że dotyczy ich bezpośrednio. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących

⁶ J. Helios, W. Jedlecka, Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.

się do przemocy domowej gromadzonych przez policję, w 2019 roku ogólna liczba osób doznających przemocy kształtowała się na poziomie 88 032. O skali problemu przemocy świadczą również badania przeprowadzone w 2014 roku na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach projektu „Diagnoza i porównanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz ocena efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Wynika z nich, że co trzeci respondent zna osobiście w swoim otoczeniu/sąsiedztwie takie rodziny, o których słyszał lub wie, że dochodzi w nich do różnych form przemocy wobec kobiet. Przypadki przemocy wobec mężczyzn zna natomiast co piąty ankietowany. Z deklaracji osób biorących udział w badaniu wynika, że odsetek osób doświadczających przemocy w ciągu całego swojego życia kształtował się na poziomie 24,7%. Przemoc domowa stanowi jeden z poważniejszych problemów współczesnych państw na całym świecie. Przeciwdziałanie temu zjawisku powinno zajmować więc priorytetowe miejsce wśród zadań realizowanych zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym.

Wyniki badań ogólnopolskich dotyczące krzywdzenia dzieci są niepokojące: siedmiu na dziesięciu nastolatków w wieku 11-17 lat doświadczyło w swoim życiu przynajmniej jednej z siedmiu kategorii form przemocy. Zachowań przemocowych ze strony bliskich dorosłych doświadczyło 41%, a świadkami przemocy domowej było 15% badanych uczniów. Doświadczanie przemocy domowej niesie za sobą poważne konsekwencje zarówno w okresie dorastania jak i w dorosłym życiu. Mając na uwadze szeroko dostępną wiedzę o następstwach stosowania przemocy wobec dzieci, szczególnie niepokojące jest to, że część społeczeństwa nadal próbuje stosowanie kar cielesnych w procesie wychowania. Z Raportu Rzecznika Praw Dziecka wynika, że połowa Polaków uważa (52%), iż są sytuacje kiedy dziecko należy ukarać kłapsem, a zdecydowanym przeciwnikiem takich zachowań był jedynie co piąty badany (21%).

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi zatem wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy Gminy Lesznówola. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Lesznówola na lata 2022-2026 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach otrzymania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc domową.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

W dalszej kolejności wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do sprawców oraz ofiar przemocy domowej. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022-2026.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- ustawa z dnia 25 lutego 1997 r. Kodeks karny;
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Ponadto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Lesznówola na lata 2022-2026 jest spójny z:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej;
- Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lesznówola na lata 2020-2025;
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

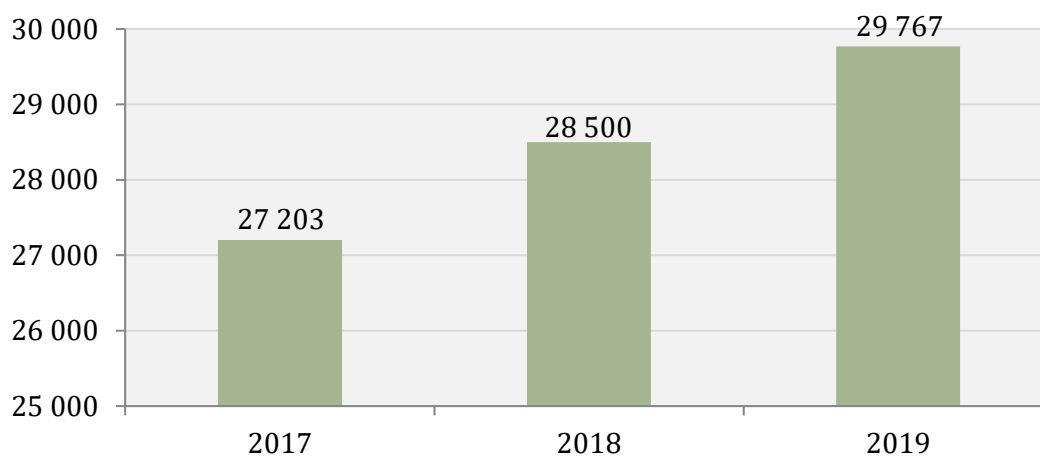
Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań i danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lesznowoli.

CHARAKTERYSTYKA GMINY LESZNOWOLA

Lesznowola to gmina wiejska położona w środkowej części województwa mazowieckiego, w powiecie piaseczyńskim. Gmina graniczy z m. st. Warszawa (dzielnicą Ursynów) oraz gminami Piaseczno, Tarczyn, Nadarzyn oraz Raszyn. Zajmuje powierzchnię 69 km² i tym samym stanowi 13,7% powierzchni powiatu.

Gminę Lesznowola zamieszkuje 29 767 osób (stan na 31.12.2020 roku). Na przestrzeni lat 2018-2020 liczba mieszkańców wzrosła - w stosunku do 2018 roku o 9,4%. Gęstość zaludnienia w Gminie kształtuje się na poziomie 430 osób/km² i przybiera wyższą wartość niż w poprzednich dwóch latach. Kobiety stanowią 51,2% ogółu mieszkańców, a współczynnik feminizacji wynosi 105, co oznacza, że na każdym 100 mężczyzn przypada 105 kobiet.

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Lesznowola w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów jest w Gminie dodatni i wynosi 284 (stan na koniec 2020 roku), co odpowiada przyrostowi naturalnemu 9,77 na 1000 mieszkańców. Na przestrzeni omawianych lat przyrost naturalny ulegał stopniowemu zwiększeniu, aż w roku przedmiotowym przyjął najwyższą wartość.

Tabela 1. Przyrost naturalny w Gminie Lesznowola na przestrzeni lat 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
urodzenia żywe	408	420	439
zgony	142	146	155
przyrost naturalny	266	274	284

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Struktura ludności w Gminie Lesznowola według ekonomicznych grup wieku (stan na koniec 2020 roku) przedstawia się następująco:

- 27,9% mieszkańców jest w wieku przedprodukcyjnym - do 17 roku życia;
- 58,9% mieszkańców Gminy jest w wieku produkcyjnym - dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64;
- 13,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym (kobiety - 60 lat i więcej, mężczyźni - 65 lat i więcej).

Poniżej przedstawiono ekonomiczne grupy wieku w Gminie Lesznowola. Na przestrzeni lat 2018-2020 dostrzegalny jest stopniowy wzrost udziału osób w wieku przedprodukcyjnym, natomiast spadek udziału osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2018-2020 (w procentach)

wyszczególnienie	2018	2019	2020
wiek przedprodukcyjny	27,7	27,8	27,9
wiek produkcyjny	59,1	59,0	58,9
wiek poprodukcyjny	13,2	13,2	13,3

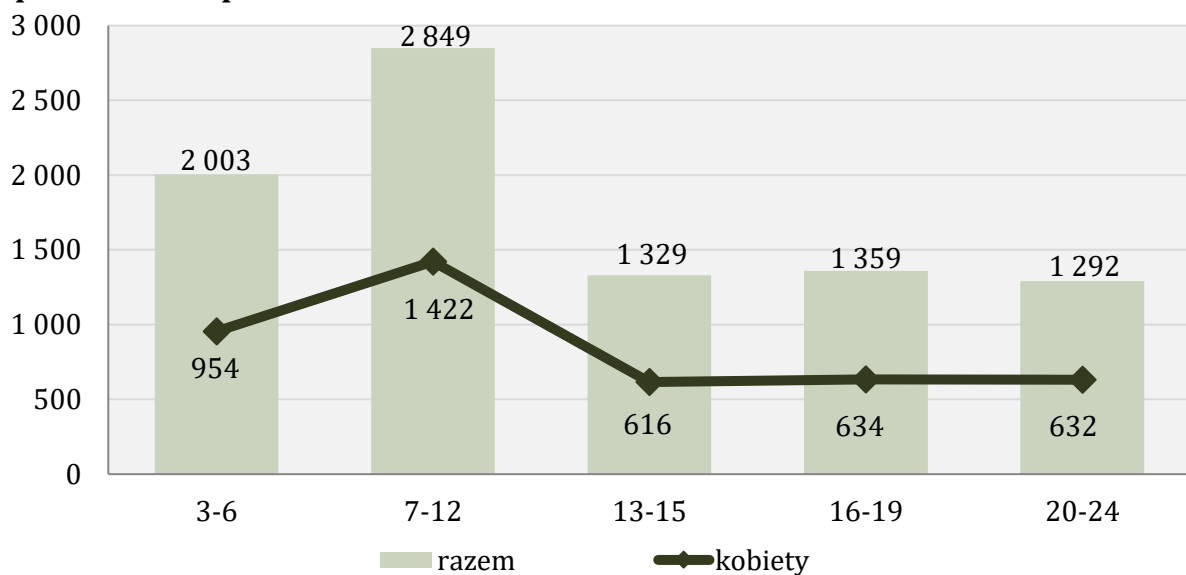
Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Infrastruktura sportowa, rekreacyjna, czy kulturalna to ważny aspekt funkcjonowania Gminy, który ma za zadanie podnosić jakość życia mieszkańców. Bazę kulturalną w Gminie Lesznowola współtworzą Gminny Ośrodek Kultury (GOK), do którego zadań należy organizacja wydarzeń kulturalnych, zajęć tematycznych dla mieszkańców oraz promocja lokalnych artystów, a także Centrum Sportu (CS), które m.in. zarządza gminnymi obiektami sportowymi i rekreacyjnymi, organizuje zawody i imprezy sportowe.

Upowszechnianie wiedzy i kultury w Gminie jest również zadaniem Gminnej Biblioteki Publicznej (GBP). Biblioteka zajmuje się promocją czytelnictwa oraz służy rozwojowi i zaspakajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych, a także kulturalno-oświatowych mieszkańców.

W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w 2020 roku było 8 832 mieszkańców Gminy Lesznowola. Rozpatrując kwestię ludności Gminy z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe można zauważyć, że najwięcej osób miało w analizowanym roku 7-12 lat (2 849 osób). Na drugim miejscu pod tym względem znalazły się osoby mające 3-6 lat (2 003 osoby), natomiast na trzecim mające 16-19 lat (1 359 osób). Współczynnik skolaryzacji netto dla poziomu szkoły podstawowej wyniósł w 2019 roku 122,8%.

Wykres 2. Ludność Gminy Lesznowola według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Atutem Gminy Lesznowola jest rozwinięta struktura systemu szkolnictwa. W 2020 roku Gmina była organem prowadzącym dla następujących jednostek oświatowych: Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lesznowoli, Szkoły Podstawowej w Łazach, Szkoły Podstawowej w Nowej Iwicznej, Szkoły Podstawowej w Mysiadle, Szkoły Podstawowej w Mrokowie oraz od 2021 roku Szkoły Podstawowej w Zamieniu. Ponadto na terenie Gminy w przedmiotowym roku funkcjonowało 5 Gminnych Przedszkoli - w Mysiadle, Wólce Kosowskiej, Jastrzębcu oraz od 2021 roku w Zamieniu. W jednostkach oświatowych funkcjonuje rozbudowany system pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którego głównym zadaniem jest wspomaganie procesu dydaktycznego.

**ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE
PRZEMOCY DOMOWEJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW
GMINY LESZNOWOLA**

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w Gminie Lesznowola zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Zespół Interdyscyplinarny tworzy Wójt powołując do niego przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład Zespołu wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej w związku z zamieszkiwaniem żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta oraz kuratorzy sądowi. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego mogą wchodzić także prokuratorzy. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.):

1. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 – 5.
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
 - 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
 - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
 - 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
 - 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;

- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Lesznowola na lata 2022-2026 wraz z obszarami ich działania przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 3. Dane dotyczące zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania

Instytucja	Obszar działania
<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wczesna diagnoza, ▪ poradnictwo, ▪ udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, ▪ wydawanie ulotek edukacyjno-informacyjnych, ▪ organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ▪ prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, ▪ obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego, ▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ▪ praca socjalna.
<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
<p>Jednostki oświatowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wczesna diagnoza, ▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ▪ realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy, ▪ udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
<p>Komisariat Policji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ▪ podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
<p>Ochrona zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wczesna diagnoza, ▪ przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, ▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
<p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i grupy diagnostyczno-pomocowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej, ▪ podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, ▪ inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową, ▪ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,

<p style="text-align: center;">Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i grupy diagnostyczno- pomocowe</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc,▪ opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej,▪ monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,▪ dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,▪ kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową▪ realizacja procedury „Niebieskie Karty”
---	--

Źródło: opracowanie własne

Ważnym zasobem Gminy jest Punkt Konsultacyjny udzielający pomocy/porad dla ofiar przemocy domowej, którego działalność jest finansowana ze środków alkoholowych oraz Punkt Interwencji Kryzysowej w Mrokowie, który świadczy wsparcie m.in. osobom doznającym przemocy domowej w ramach bezpłatnych porad i pomocy udzielanej przez specjalistów z Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii.

Można wyróżnić także podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, między innymi w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kultury, sportu i rekreacji oraz świetlice środowiskowe,
- instytucje kościelne,
- lokalne organizacje pozarządowe.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w zakresie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.: pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, psychologzy i pedagodzy, funkcjonariusze Policji, kuratorzy społeczni oraz zawodowi, pracownicy

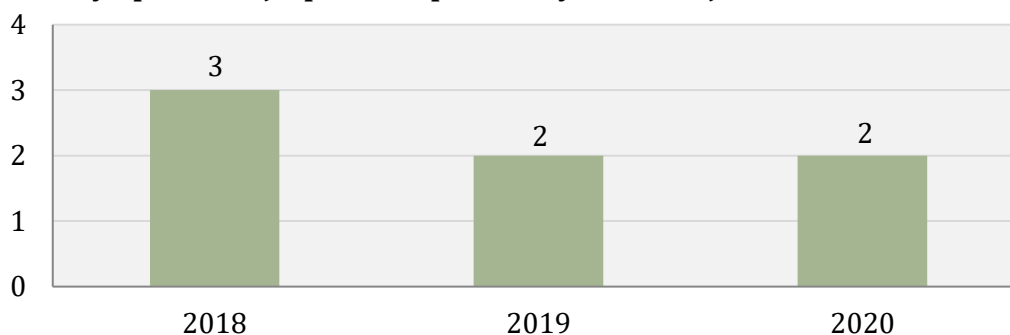
socjalni, prawnicy, lekarze, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY

ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

W 2020 roku z powodu przemocy domowej pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lesznowoli otrzymały 2 rodziny. W 2019 roku ze wsparcia z omawianego powodu skorzystały również 2 rodziny, z kolei w 2018 roku - 3. W 2020 roku liczba rodzin otrzymujących pomoc społeczną wyniosła 215, a więc rodziny z problemem przemocy domowej stanowiły 0,9% ogółu.

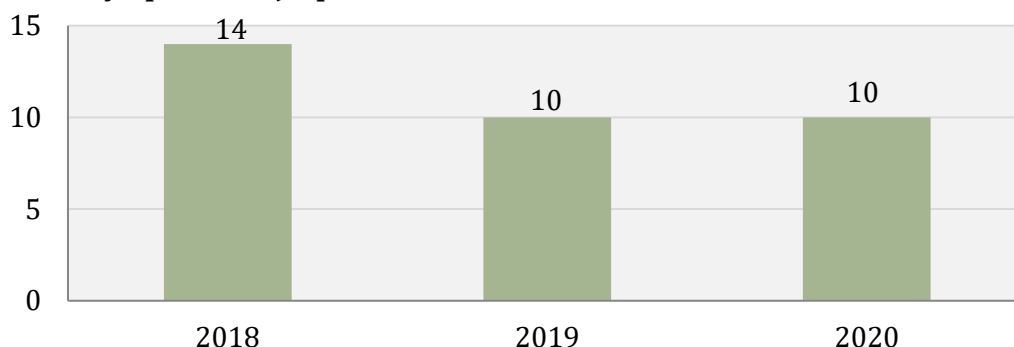
Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu przemocy domowej w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie półroczne i roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej za I-XII 2018-2020 roku

Biorąc pod uwagę występującą zależność pomiędzy występowaniem przemocy w rodzinach dotkniętych problemem uzależnień, analizie poddana została także liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu. W 2018 roku z omawianego powodu udzielono pomocy 14 rodzinom, natomiast w 2019 i 2020 roku - 10. Można zauważyć, że na przestrzeni omawianych lat występuje dynamika spadkowa w tym zakresie.

Wykres 4. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu alkoholizmu w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie półroczne i roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej za I-XII 2018-2020 roku

Kolejną analizowaną kwestią są dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych w latach 2018-2020. W 2020 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, czyli o 1 mniej niż w 2019 roku i jednocześnie o 1 więcej niż w 2018 roku. W kwestii liczby utworzonych grup roboczych oraz liczby posiedzeń grup, na przestrzeni analizowanych lat można dostrzec ich wahania. W 2019 roku ich liczba wzrosła, natomiast w 2020 roku uległa znacznemu zmniejszeniu. Dane w tym zakresie zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2018-2020

lp.	wyszczególnienie	2018	2019	2020
1	liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	3	5	4
2	liczba utworzonych grup roboczych	34	42	24
3	liczba posiedzeń grup roboczych	76	101	51

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2018, 2019 i 2020 rok

W 2020 roku objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego były 132 rodziny. Liczba osób otrzymujących wsparcie ZI kształtowała się na poziomie 255 osób, w tym 89 kobiet, 86 mężczyzn, 80 dzieci i 3 osób starszych. Liczba rodzin i osób, którym Zespół udzielił pomocy na przestrzeni ostatnich trzech lat znacznie wzrosła - w porównaniu do 2018 roku o 86% (liczba rodzin) i 44% (liczba osób).

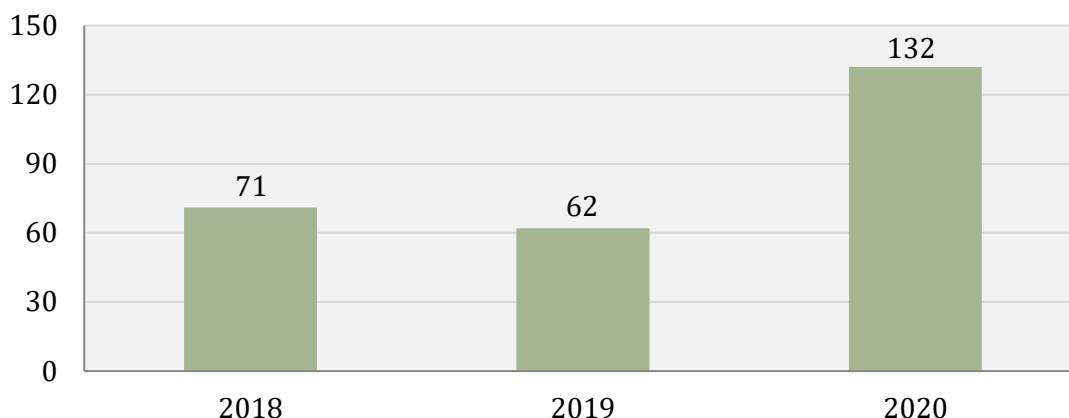
Tabela 5. Liczba osób i rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2018-2020

lp.	wyszczególnienie	2018	2019	2020
1	liczba rodzin	71	101	132
2	liczba osób, w tym:	177	210	255
	liczba kobiet	71	104	89
	liczba mężczyzn	71	98	86
	liczba dzieci	35	8	80
	liczba osób starszych	0	2	3

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2018, 2019 i 2020 rok

W ciągu omawianych lat nieznacznemu zmniejszeniu ulegała liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, mówiącego o bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową. W 2018 roku w pieczy zastępczej umieszczono 4 dzieci, natomiast w 2019 i 2020 roku - 3.

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, bądź przez osobę będącą świadkiem przemocy domowej. Na przestrzeni omawianych lat liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” ulegała wahaniom - w 2018 roku było to 71 rodzin, w 2019 roku - 62, natomiast w 2020 roku - 132. Można zauważyć, że w ostatnim roku nastąpił znaczny wzrost (aż o 113%). Dane w tym zakresie obrazuje wykres poniżej.

Wykres 5. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2018, 2019 i 2020 rok

W 2020 roku sporządzono 5 formularzy „Niebieska Karta - A” wszczynających procedurę. Ponadto w omawianym roku sporządzono 20 formularzy „Niebieska Karta - C” oraz 37 formularzy „Niebieska Karta - D”, zakończono z kolei 20 spraw w ramach procedury. Dynamika zmian w zakresie procedury „Niebieskie Karty” jest następująca: w stosunku do 2018 roku zmniejszyła się liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta - A” oraz liczba zakończonych procedur, wzrosła natomiast liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - C” i „D”.

Tabela 6. Dane statystyczne dotyczące procedury „Niebieskie Karty” w latach 2018-2020

lp.	wyszczególnienie	2018	2019	2020
1	liczba formularzy „Niebieska Karta - A” wszczynających procedurę	8	11	5
2	liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - C”	6	5	20
3	liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - D”	5	3	37
4	liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	46	45	20

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2018, 2019 i 2020 rok

Z danych uwzględnionych w Sprawozdaniu z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (PARPA-G1) wynika, że w 2020 roku członkowie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontaktowali się z 5 osobami doznającymi przemocy, natomiast nie podejmowali kontaktu z osobami stosującymi przemoc, czy świadkami przemocy.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest to metoda analizy strategicznej pozwalająca skonfrontować ze sobą pozytywne i negatywne czynniki wewnątrz oraz na zewnątrz. Innymi słowy SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji. Polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S (Strengths)** - mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę;
- **W (Weaknesses)** - słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę;
- **O (Opportunities)** - szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany;
- **T (Threats)** - zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodatni przyrost naturalny. ▪ Korzystne zmiany demograficzne - wzrost liczby ludności w Gminie oraz udziału osób w wieku przedprodukcyjnym w lokalnej społeczności. ▪ Rozwinięta działalność kulturalna oraz sportowo-rekreacyjna. ▪ Kompleksowa struktura edukacyjna. ▪ Działalność świetlic środowiskowych. ▪ Zasoby Gminy: instytucje i specjaliści działający w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej (m.in. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjny, Punkt Interwencji Kryzysowej). ▪ Współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. ▪ Brak samopomocowych grup wsparcia dla osób z problemem alkoholowym. ▪ Brak grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy. ▪ Brak realizowanych wśród dzieci i młodzieży programów rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdSPN, IPiN. ▪ Znaczny wzrost liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w stosunku do lat poprzednich. ▪ Spadek liczby zakończonych procedur „Niebieskie Karty”. ▪ Znaczny wzrost liczby rodzin i osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym dzieci. ▪ Brak mieszkań chronionych i innych form schronienia dla osób doświadczających przemocy domowej

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą. ▪ Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie przemocy. ▪ Utworzenie samopomocowej grupy dla osób dotkniętych problemem przemocy domowej. ▪ Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dot. problemu przemocy domowej adresowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem ofiar i świadków przemocy. ▪ Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania. ▪ Szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką przemocy (szkolenia dla poszczególnych grup zawodowych). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wypalenie zawodowe dotyczące część kadry instytucji przeciwdziałających przemocy domowej. ▪ Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach. ▪ Niebezpieczeństwo marginalizacji osób i rodzin dotkniętych przemocą. ▪ Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy. ▪ Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym. ▪ Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy. ▪ Nieizolowanie sprawcy przemocy od osoby jej doświadczającej. ▪ Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach. ▪ Wzrost zachowań suicydalnych wśród dzieci i młodzieży. ▪ Wzrost zapotrzebowania wśród mieszkańców Gminy na wsparcie placówek świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy. ▪ Długofalowe nasilenie się problemu przemocy domowej na skutek izolacji społecznej i obostrzeń wprowadzonych ze względu na wystąpienie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU**CEL GŁÓWNY**

Ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez zapewnienie wieloaspektowego systemu wsparcia dla osób i rodzin nią zagrożonych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zwiększenie wiedzy oraz wrażliwości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej oraz stosowania kar fizycznych w procesie wychowania.
2. Zintensyfikowanie działań wspierających rodziny i osoby doświadczające przemocy.
3. Zintegrowanie działań lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
4. Diagnozowanie i monitorowanie natężenia problemu przemocy domowej na terenie Gminy.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1

Zwiększenie wiedzy oraz wrażliwości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej oraz stosowania kar fizycznych w procesie wychowania.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik realizacji zadania	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Prowadzenie działań informacyjnych na temat miejsc świadczących pomoc i wsparcie w przypadku doświadczenia przemocy.	– Liczba rozpowszechnionych informacji.	Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Gminy, Komisariat Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.
2.	Udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz organizacja lokalnych kampanii społecznych.	– Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. – Szacunkowa liczba uczestników.	Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Gminy, Komisariat Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.

3.	Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców dotyczących przemocy domowej poprzez: ulotki, plakaty, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych itd.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba rozpowszechnionych ulotek, plakatów, broszur. – Liczba informacji w mediach lokalnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej. 	Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Gminy, Komisariat Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.
4.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie zjawiska przemocy domowej, rozpoznawania jej symptomów oraz szukania pomocy w sytuacjach doświadczenia.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych programów/ warsztatów/zajęć. – Szacunkowa liczba odbiorców programów/ warsztatów/zajęć. 	Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe.
5.	Realizacja warsztatów psychospołecznych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych programów. – Szacunkowa liczba odbiorców programów. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe.
6.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych działań. – Liczba uczestników organizowanych działań. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna.

7.	Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych programów. – Szacunkowa liczba odbiorców programów. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna.
8.	Wspieranie działalności świetlic środowiskowych.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych świetlic środowiskowych. – Liczba dzieci objętych wsparciem w świetlicach środowiskowych. 	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2

Zintensyfikowanie działań wspierających rodziny i osoby doświadczające przemocy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik realizacji zadania	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób, które skorzystały z tej formy pomocy. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba udzielonych porad osobom doświadczającym przemocy. – Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa. – Liczba instytucji zapewniających bezpłatny dostęp do poradnictwa. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe, Urząd Gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
3.	Rozwój działalności Punktu Konsultacyjnego udzielającego pomocy/ porad ofiarom przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba udzielonych porad. – Liczba osób, którym udzielono porad. 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4.	Realizacja lokalnej procedury zapewnienia dzieciom ochrony zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba dzieci odebranych z rodziny na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. – Liczba podmiotów współpracujących ze sobą w kwestii zapewnienia bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia, Sąd, Prokuratura.
5.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.	– Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu problemu przemocy.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
6.	Wsparcie rodzin, w których występuje problem przemocy poprzez prowadzenie pracy socjalnej.	– Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
7.	Podejmowanie działań skierowanych do osób stosujących przemoc domową, w tym w formie programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	– Liczba osób objętych działaniami skierowanymi do osób stosujących przemoc domową.	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Starostwo Powiatowe.
8.	Udzielanie rodzinom doświadczającym przemocy pomocy poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba rozpoczętych procedur. – Liczba rodzin objętych procedurą. – Liczba zakończonych procedur. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3

Zintegrowanie działań lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik realizacji zadania	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Doskonalenie lokalnego systemu wsparcia przeciwdziałania przemocy domowej poprzez interdyscyplinarną współpracę poszczególnych instytucji i osób - pedagogów, psychologów, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, specjalistów ds. uzależnień, policjantów, kuratorów sądowych, pracowników ochrony zdrowia.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób uczestniczących w tworzeniu lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy. - Liczba działań podjętych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej we współpracy międzyinstytucjonalnej. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia, Urząd Gminy, Komisariat Policji, jednostki oświatowe, Sąd, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2.	Organizowanie superwizji dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zorganizowanych superwizji. - Liczba osób uczestniczących w superwizjach. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia, Urząd Gminy, Komisariat Policji, jednostki oświatowe.
3.	Prowadzenie szkoleń, seminariów, konferencji dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji. - Liczba osób uczestnicząca w szkoleniach, konferencjach. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia, Urząd Gminy, Komisariat Policji, jednostki oświatowe.

4.	Inicjowanie działań mających na celu utworzenie grup samopomocowych dla osób doznających przemocy domowej oraz osób uzależnionych i ich rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba działających grup samopomocowych. – Liczba uczestników grup samopomocowych. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe.
5.	Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocą domową	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba podjętych działań wspierających organizacje pozarządowe. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, organizacje pozarządowe.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4

Diagnozowanie i monitorowanie natężenia problemu przemocy domowej na terenie Gminy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Realizacja badań społecznych dotyczących skali przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. – Liczba przeprowadzonych badań. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświatowe.
2.	Badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba ewaluacji podejmowanych działań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświatowe.

3.	Monitorowanie zjawiska przemocy domowej, w tym procedury „Niebieskie Karty”.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych procedur „Niebieskie Karty”. – Liczba rodzin, którym Zespół Interdyscyplinarny udzielił pomocy. – Liczba rodzin, w których ustała przemoc po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”. 	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia, jednostki oświatowe, Komisariat Policji.
----	--	--	--

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- Mieszkańców Gminy Lesznowola, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- osób, które dotknięte zostały przemocą domową,
- osób, które stosują przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- osób, które w przeszłości doświadczyły przemocy domowej i w dalszym ciągu nie radzą sobie z przebytą traumą,
- osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- Podniesienie świadomości mieszkańców w obszarze przemocy domowej, w tym konsekwencji stosowania kar fizycznych w procesie wychowania.
- Podniesienie kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- Zmniejszenie skali wypalenia zawodowego wśród pracowników lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

- Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
- Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
- Budowa spójnego i efektywnego systemu działań w zakresie pomocy osobom oraz rodzinom dotkniętym przemocą przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Zasady działania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej niniejszy dokument oparty został na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnych następstw;
- jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby;
- szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Dotkniętych Przemocą Domową dla Gminy Lesznów dla lat 2022-2026 finansowane będą z budżetu Gminy oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Na podstawie określonych celów Programu w poprzednim rozdziale, w poniższej tabeli znajdują się wytyczone ramy czasowe realizacji zadań, które mają pomóc osiągnąć wyznaczone cele. „X” oznacza realizację zadania we wskazanym roku, natomiast puste pole brak konieczności realizacji danego zadania.

rok zadanie	2022	2023	2024	2025	2026
Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwych form wsparcia dla osób doświadczających przemocy.	X	X	X	X	X
Udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz organizacja lokalnych kampanii społecznych.	X	X	X	X	X
Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców dotyczących przemocy domowej poprzez: ulotki, plakaty, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych itd.	X	X	X	X	X
Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie zjawiska przemocy domowej, rozpoznawania symptomów przemocy oraz szukania pomocy w sytuacjach doznawania przemocy.	X	X	X	X	X
Realizacja warsztatów psychospołecznych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.		X		X	
Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców.	X	X	X	X	X
Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.	X		X		X
Wspieranie działalności świetlic środowiskowych.	X	X	X	X	X

Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy domowej.	X	X	X	X	X
Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia.	X	X	X	X	X
Rozwój działalności Punktu Konsultacyjnego udzielającego pomocy/ porad osobom doświadczającym przemocy domowej.		X	X	X	X
Realizacja lokalnej procedury zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	X	X	X	X	X
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.	X	X	X	X	X
Wsparcie rodzin, w których występuje problem przemocy poprzez prowadzenie pracy socjalnej.	X	X	X	X	X
Podejmowanie działań skierowanych do osób stosujących przemoc domową, w tym w formie programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	X	X	X	X	X
Udzielanie rodzinom doświadczającym przemocy pomocy poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	X	X	X	X	X
Doskonalenie lokalnego systemu wsparcia przeciwdziałania przemocy domowej poprzez interdyscyplinarną współpracę poszczególnych instytucji i osób - pedagogów, psychologów, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, specjalistów ds. uzależnień, policjantów, kuratorów sądowych, pracowników ochrony zdrowia.	X	X	X	X	X
Organizowanie superwizji dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	X	X	X	X	X

Prowadzenie szkoleń, seminariów, konferencji dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	X	X	X	X	X
Inicjowanie działań mających na celu utworzenie grup samopomocowych dla osób doznających przemocy domowej oraz osób uzależnionych i ich rodzin.	X	X	X	X	X
Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocą domową.	X	X	X	X	X
Realizacja badań społecznych dotyczących skali przemocy domowej.		X			X
Badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej					X
Monitorowanie zjawiska przemocy domowej, w tym procedury „Niebieskie Karty”.	X	X	X	X	X

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej powinny opierać się na:

- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) - rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności - ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności - ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności - rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Do skutecznego pomiaru rezultatów realizowanych działań należy zastosować kartę oceny, która znajduje się poniżej.

KARTA OCENY

Nr zadania:.....

Tytuł:.....

Realizator:.....

CELE		DZIAŁANIA		REZULTATY				Dodatkowe (wartość dodatnia)	Uwagi
ogólne	szczegółowe	zaplanowane	zrealizowane	twarde		miękkie			
				założone	osiągnięte	założone	osiągnięte		

1. DOŚWIADCZENIE REALIZATORA PROGRAMU

1.1. Dotychczas realizowane programy profilaktyczne:

2. ADEKWATNOŚĆ

2.1. Grupa docelowa (do kogo skierowany był projekt?):

2.2. Potrzeby beneficjentów (czy i w jaki sposób je badano?)

3. UŻYTECZNOŚĆ (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

3.1. Co może wskazywać na dużą przydatność rezultatów dla beneficjentów?

3.2. Co może wskazywać na małą przydatność rezultatów dla beneficjentów?

4. SKUTECZNOŚĆ

4.1. Stosunek ilości działań założonych do osiągniętych:

4.1.1. Ilość działań zrealizowanych częściowo.....

4.2. Stosunek ilości rezultatów założonych do osiągniętych:

4.2.1. Ilość rezultatów osiągniętych częściowo.....

5. EFEKTYWNOŚĆ (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

5.1. Czynniki ułatwiające osiągnięcie rezultatów:

5.2. Czynniki utrudniające osiągnięcie rezultatów:

6. TRWAŁOŚĆ REZULTATÓW (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

6.1. Czynniki, które mogą ją zwiększać:

6.2. Czynniki, które mogą ją zmniejszać:

Informacje o aktywności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w danym roku, będą przedmiotem corocznych sprawozdań sporządzanych przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i przedkładanych Wójtowi Gminy Lesznowola przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Raport uwzględniający całościową ocenę osiągniętych efektów, zostanie sporządzony po przeprowadzeniu ewaluacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Lesznowola na lata 2022-2026.

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE

Wskaźniki monitoringowe, czyli policzalne zmienne podlegające obserwacji i ocenie, określone zostały w oparciu o przewidywane rezultaty zadań, a także przewidywane dane, zaplanowane do osiągnięcia w całym okresie realizacji działań. Zostały one szczegółowo przedstawione w oparciu o aktualny stan faktyczny. Zarówno monitoring, jak i ewaluacja prowadzone będą między innymi w oparciu o niżej przedstawione wskaźniki monitoringowe. Katalog wskaźników może być uzupełniany bądź modyfikowany w zależności od dostępnych źródeł informacji i zasobów. Wartości bazowe oznaczają dane dla roku poprzedzającego wdrożenie Strategii, natomiast wartości docelowe wskazują pożądane liczby, oznaczające osiągnięcie poszczególnych celów.

Tabela 7. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów szczegółowych

Lp.	Cel szczegółowy	Wskaźnik	Wartość bazowa (w 2021 roku)	Wartość docelowa (w 2026 roku)
1	Zwiększenie wiedzy oraz wrażliwości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej oraz stosowania kar fizycznych w procesie wychowania.	Liczba rozpowszechnionych informacji na temat możliwych miejsc pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy.	0	6
		Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	0	3
		Liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.	1	2
		Liczba zrealizowanych programów/warsztatów dla dzieci i młodzieży na temat przemocy domowej i w szkole.	0	4
		Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach/warsztatach na temat przemocy domowej i w szkole.	0	500
		Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w warsztatach psychospołecznych w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	0	200
		Liczba działań podjętych w ramach edukacji mieszkańców w zakresie skutecznych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach.	0	4

2	Zintensyfikowanie działań wspierających rodziny i osoby doświadczające przemocy.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	132	do 100
		Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej objętych pomocą Punktu Konsultacyjnego.	0	10
		Liczba osób stosujących przemoc domową objętych pomocą Punktu Konsultacyjnego.	0	5
		Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	15	25
		Liczba rodzin objętych pracą socjalną.	169	250
3	Zintegrowanie działań lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba osób, które wzięły udział w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	0	10
		Liczba osób, które wzięły udział w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	0	10
		Liczba utworzonych grup samopomocowych dla osób stosujących przemoc domową.	0	1
		Liczba osób biorących udział w spotkaniach grupy samopomocowej dla osób stosujących przemoc.	0	15
4	Diagnozowanie i monitorowanie natężenia problemu przemocy domowej na terenie Gminy.	Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	0	5

4	Diagnozowanie i monitorowanie natężenia problemu przemocy domowej na terenie Gminy.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/konferencjach/wizytach studyjnych.	0	10
		Liczba osób biorących udział w badaniach społecznych dotyczących przemocy.	0	300
		Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z powodu ustania przemocy.	14	25

Uzasadnienie

Artykuł 6 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej stanowi, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Do zadań własnych Gminy należy: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Dnia 22 czerwca 2023 r. weszły w życie ważne zmiany w przepisach dotyczących przeciwdziałaniu przemocy domowej. Wprowadzone one zostały ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535).

Przepisy, które weszły w życie zmieniają terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Zmiana ta zapewnia właściwe spojrzenie na jednostkę doświadczającą przemocy, a nie rodzinę jako taką, w której przemoc występuje. Zarówno osobami doświadczającymi przemocy w związkach bliskich, jak i jej sprawcami są bowiem konkretne - indywidualne - osoby, a jej przyczyną nie są dysfunkcje rodziny jako podstawowej komórki społecznej.

W związku z powyższym niezbędne było dostosowanie obowiązującego Programu do obowiązujących zapisów ustawy.